



Žemaitija. Danutės Mukienės nuotrauka

ŽEMAITIŠKĖ EILIERAŠTĖ

ALEKSANDRAVIČIENĖ ANA

MUNA KELMI

Pruo rūkanas pluta lēnk sava gimtēnes,
Kamāniū sparnūs raina guoda lakdēnos,
Akīs kraštelio nuoru kartās pargrīžti,
Pu tuo, kor dā vīšnes, alsavēmo trišken.

Asluo – smieli puotiepis, lanksta Vilbiena,
Vaikīsti če kriškštava, aitvarās dīna
Linksmā šuokdinau , skalsi dalia buva,
Sūpāva gliebīs – plati meiles sietuvi.

Išgailēnu širdgīla, droska pasūda,
Paklēbinu klēmka – pareitē panūda.
Pastīpsau gandro pri pradēngosiu duriu:
„Sveika būk, bakūži i stuoga keposi!“

Rainūses sparnūs ēlga keli lakdēnos,
Išmēndau mintēm praeitīs vēs žuolīnos.
Nieks varda nebatmen – gīvastes tilen,
Kalbo: „Krāšte muna, tau dūsus supīleu.“

Pruo rūkanas pluta, pruo atmintīs pīni
Grīžto sparnu meiles atgal i Gimtēni.

Kražanti sruoven dā, gīvenēmā alma...
Pasaulie gražeusi asi muna Kelmi.

PAŠKŪDNĒNKS

Trept! – vuoželēs kuojele,
Krest! – žilāja barzdele,
Smails rāgs līg nuorags...
Par tvuorelē – švīst!

Gvaltas kruok muorkas, kuopūstā:
– Skot nu žēmes vuože ūstā,
Zūbā karpa, gniauža, skāba...
Ratavuok nu biesa, bāba!

Laužūs rīkšti: „Rūgštel, – trāuksu! –
Kēnka miklēn i neklausa,
Lend kap prūsas kuoks i popas...
Kapt! – vož rāga – spord kap kriopēs.

– Nemankštēnk mā darže kēškas,
Netursnuok če kap puo miškos,
Paveiziesma, kas dā jūksēs!?“ –
Uždarau gardelēn: – Rūgsē!

Klept! – ragūta ākes meilē,
Kasau ause – daruos gaila: –
Tik jau tuo – zīliuok puo pīva,
Nepaškūdēnk – dīš krapīla!

VAKARA SMUIKS

Vož lungū raibuliūj viel peizažā,
Žāras nukaukš rauduonās batukās,
Nuskob gaidas – pakrāntes pasāžas,
Gaida suverp medinēs kupriokas.

Juk ne poblēkā nātas – pavāsariū
Maluoningā kaseles sukūj...
Nusišlūstau paklīdieli ašara:
„Jievū žīdlapēs žēmi rasij.“

Jaunatīs žaltīs rānguos tāj tilē,
Šliauš naktēm par nusnigosē kranta,
Dūžt gīsmelē, širdīs kertie šil:
„Meili šēnakt dujetā surand.“



Šventoji. Pajūryje. Danutės Mukienės nuotraukos



Dangū suverp žvaigždeles atuodūsės,
Nosėrpst, skleidās žibančės piedas,
Žaižarū, tikšt upelės meluodėjas...
Šuok smuikelis viltīs menuetos.

MELDŽIUOSI TAU, ŽEMAITIJA

Ne svetimiems dievams – saviems meldžiuos.
Ūksmingos sielos girios – neužžėlęs alkas.
Dvasia plevena mano protėvių – už juos –
Keliu į dangų tyrą mintį – grįžti – langas.

Lyg brangią vėliavą – posmą širdies nešu,
Prisakymą sūpuoju: meškoje – galybė.
Aplaistyta tirštu brolių kančios krauju,
Tą liudija senų piliakalnių gausybė.

Kalba – brangiausias turtas, gimusi – gavau.
Paklausi: iš kur kilus? – atsakas – žemaitė.
Praversiu lūpas vos – išduos tarmė, žinau.
Karūnos aukso – ne kiekvienam herbui siuvo.

Du saugotojai. Viens – kairėj, kits – dešinėj,
Tiktai prieš juos aš pagarbiai nulenkiu galvą.
Supta legendoj, sakmėje ir garbioj giminėj,
Kuri net ordoms pylė aukštus mirties kalnus.

Be Žemaitijos – nežaliuotų Lietuva!
Nenušlavė atsidavimo nuo paviršiaus.
Saviems dievams – skirta lūpų malda...
Žemaite užgimiau, žemaite ir numirsiu.



Pavasaris Žemaitijoje. Mosėdis (Skuodo r.). Danutės Mukienės nuotraukos

